

MEGLEPÉSTÉS
2001. február 28.

Mancs még ma is v

Mancs fáradtan les ki a Miskolci Spider Mentőcsoporthoz, a kisbuszának ablakán. Csak akkor lesz izgatott, amikor gazdája, Lehóczki László a másik németjuhászhoz, Radarhoz beszél. Jobban megviseli ez, mint salvadori vagy indiai kalandjai. Mert világhírű sztárkutyánk bizony féltékeny...

Vége nyílik a busz, Mancs boldogan ugrik – vagy repül? – ki az ajtón. Radar hiába próbálja némi kutyapuszi kíséretében üdvözölni, világsztárunk becsmérleően méri végig. Közben kényszerben igyekszik elkerülni, hogy „kollégája” László közelébe férkőzzön. Radar elé áll, gazdája lábához bújik, kobakjával próbálja arébb tolni a „betolakodót”.

Pokoli fáradtság

A mentőcsapat kutyái lelkesen hancúroznak a telepen. A közelmúltban ugyanis nyolcra bővült a négy lábú segítők száma. Gyönyörűségese golden retriever „gyerek”, aprócska kis weles terrier, és Viking utóda, Zeus, a szintén aire-dale terrier kölyök a csapat új tagjai. Csak Mancs nem veszi ki a részét a jókedvű ugrabugorálásból. Hatalmasat ásit. Még mindig pokolian fáradt. Mert a salvadori és indiai földrengéseknél a mentés embert és kutyát próbáló feladat volt.

Földrengés és kutatás

Salvadorban aznap ugyanúgy ébredtek az emberek, mint máskor. A nap korán reggeltől forrón tűzött a kávé- és cukornádültvényeken dolgozókra. A Sierra Volcanica hegyláncai közt megbúvó falucskákban is a megszokott módon zajlott az élet. A föld hirtelen mozdult meg. A hegyek kettényíltak, és perceken belül mindent homok terített be. A földrengés epicentrumában több ezren lelték halálukat.

A Miskolci Spider Mentőcsoporthoz éppen egy Berentén eltűnt idős bácsi után kutatott. Amikor az erdő csendjébe belecsörgött a mobiltelefon, még nem sejtették, hogy néhány órával ezelőtt Közép-Amerika felé tartanak egy repülőgéppel fedélzetén. – Salvadorban erős földrengés pusztított, a halottak és sebesültek száma több ezerre tehető – hallatszott Lehóczki mobilján. És mire a kutatásuk véget ért, már minden el volt intézve a mentőexpedíció indulásához. Csupán egy éjszaka

állt rendelkezésre a csomagolásához, s a hajnali öt órakor felszálló repülőgépen ott ült a világhírű Lehóczki–Mancs páros is, a csapat néhány tagjának kíséretében. A többiek anyagi okokból nem tarthattak az expedícióval. Utóbb kiderült, itthon sem ténlenkedtek. Amíg Mancsék a Sierra Volcanica járhatatlan ösvényein igyekeztek több ezer méteres magasságba, addig az itthoni kutatócsapat a csipőoperációval átesett Vikinggel megerősítve megtalálta egy másik eltűnt idősebb embert.

Irány az ismeretlen

Lehóczki Lászlóék már hozzászoktak, hogy több mint húszórás repülőút után sincs pihenő. Salvadból helikopter vitte tovább a magyarokat. Mancsnak akkor már alaposan korog-

hatott a gyomra, mivel repülés előtt huszonnégy órával már nem kaphat enni. Ilyenkor az ivást is csak néhány csepp, szájába csepegtetett folyadék helyettesíti. De a neheze még csak ezután következett.

– Arra számítottunk, hogy romba dől a házak látványa fogad bennünket – emlékezik Lehóczki László. – De itt – akárcsak vulkánkitöréskor a láva –, hatalmas homokfolyam borított be mindent. A salvadoriak azt kérték, hogy a külvilágtól elzárt hegyi falvakban segítsünk. Sok megdöbbentő látvánnyal találkoztunk, de ami ott a szemünk elé tárult, minden elképzelést felülmúlt. A hegy szabályosan kettéhasadt. Száz méteres szakadék tángott a földnyelv oldalán. Egy körülbelül huszonöt, néhol harmincöt centiméter széles

A Miskolci Spider Mentőcsapat

eszélyről álmodik

**„Salvadorban ismét
bebizonyosodott: Mancs
világhírt hozó mancsai csodára
képesek. A végig életveszély-
ben folyó mentési munkála-
tok során rátalált a négy
kisgyerek homoksírára.”**

földnyelven lehetett csak fel-
jutni a kétezeröttszáz méteres
magasságba. A dús növényzet
és a homokvihar miatt heli-
kopterrel nem lehetett megkö-
zelíteni az elzárt falvakat. Bár-
milyen veszélyesnek ígérke-
zett az út, csak a gyalogos
megközelítés maradt.

Kegyetlen pusztítás

A maroknyi magyar mentőala-
kulat katonai biztosítással vá-
gott neki az életveszélyes
hegygerincnek. Kötelek segít-
ségével, libasorban araszoltak
egyre feljebb. Orvosok, orvos-
tanhallgatók, idegenvezető, és
egy katonai rádiós egészítette
ki a csapatot. Amikor elértek
egy-egy hegyi falut, rádióan ke-
resztül tájékoztatták a legköze-
lebbi központot a katasztrófa-
helyzetről. Minél távolabb fek-
vő falvak felé közeledtek, an-
nál veszélyesebbé vált az út.
Mancs – biztosításként – heve-
dert kapott, ezzel erősítették a
némi biztonságot nyújtó köte-
lekhez. A legkeskenyebb, leg-
veszélyesebb szakaszokon
Mancsot ölbe kapva kapasz-
kodtak fel a magyar mentőcsa-
pat tagjai. A magas hőmérsék-
let és páratartalom miatt a ku-
tyát állandóan hűteni kellett.
Mindvégig tisztában voltak az-
al, hogy a legkisebb utórez-
géstől újra leszakadhat a hegy-
oldal. Akkor pedig nincs me-
nekvés. – A helyzetet nehezi-
tette, hogy nem volt semmi-
lyen információnk arról, mi-
lyen körülményekre számítha-
tunk utunk során – meséli
Lehóczki László. – Jó néhány
órás mászás után jutottunk el
egy falucskához. Csak a ráom-

lott hegyoldalból lehetett sejte-
ni: hol álltak a földrengés előtt
a házak. Esély sem volt arra,
hogy ekkora omlást bárki túl-
éljen. Mi sem tudtunk leeresz-
kedni. Csak dermedten néztük
a természet kegyetlen
pusztítását...

Életveszélyben

A végső úti cél egy olyan falu
volt, ahol a hőség elöl négy kis-
gyerek a környező folyómeder-
hez ment játszani. Szüleik az
utolsó pillanatig látták a vízben
fürdőző kicsiket, mikor egyszer
csak megmozdult a föld:.. Úgy
indult el a hegyoldal, mint ami-
kor lavina zúdul le egy csúcs-
ról. A zúgással, morajlással kí-
sért földmozgás óriási homok-
fergetegbe burkolózott. Amikor
a rengés alábbhagyott, még so-
káig nem lehetett semmit sem
látni a borzalmas homokfüg-
göny mögül. A kétségbeesett
szülők és rokonok pusztá kéz-
zel, ásóval, lapáttal próbálták
kiszabadítani a kicsiket a ho-
mok fogságából. De a gyereke-
ket mintha elnyelte volna a föld.

Veszélyes utakon, csak gyalog lehetett
megközelíteni az elzárt falvakat

Mancs túlélők után kutat

Nem volt könnyű dolga Mancs-
nak, amikor nekilátott a keres-
ésnek. A vastag homokréteg
miatt nem kapott szagot, így a
mentőcsapat tagjainak előbb
egy több méter mély kutatóár-
kot kellett ásni. Centiméterről
centiméterre. Az okos kutya,
orrát szinte fel sem emelve,
erejét megfeszítve keresett.
Egymás után kerültek elő a
gyerekek játékaik. Lehóczkiék
szorosan a kutya nyomában ha-
ladtak. Csak a furcsa zajra kap-
ták fel a fejüket. A következő
pillanatban Mancs hallotta,
hogy a gazdi ördítva hívja. Mi-
re meglepetten felkapta a fejét,
már csak a menekülő embere-
ket látta. A kutya
utánuk... Az utol-
só pillanatban ér-
tek csak ki a biztos
halált jelentő kat-
lanból. A homok-
tenger megindult,
és megállíthatatlan
hőmpölygött a fo-
lyómeder felé.
– Kutyaikat arra

az esetre is kiképezzük, ami-
kor nincs mese, menekülni kell
– magyarázza Lehóczki László.
– Ha Mancs azt látja, hogy
futunk, tudja: utasítás nélkül
utánunk kell rohannia. Ez a fe-
gyelem – mint annyiszor –,
most is az életét mentette meg.

Már nem éltek, mikor a kutya rájuk talált

A magyar mentősök előlről
kezdtek a kutatást, annak elle-
nére, hogy szinte egyértelmű
volt: a gyerekek nem élhették
túl a katasztrófát. – Új kutatóár-
kot ástunk, és Mancs újra szim-
matot kapva keresett tovább –
meséli Lehóczki László. –

Közben a
hegyoldalról
a szüntelen
szélvihar
miatt ismét
gyilkos ro-
hamra indult
a megállítha-
tlan ho-
moksírtenger.

„A Lehóczki
család”:
Mancs, Radar
és Chappy

Ahová lehetett, helikopterrel mentek

Végre kinyílt a busz ajtaja

De a szülők kezüket tördelve könyörögtek a magyar mentőcsapatnak: segítsenek megtalálni gyermekeik holttestét. És ismét bebizonyosodott: Mancs világhírt hozó mancsai csodára képesek. Rátalált a négy kisgyerek homoksírhórára. S bár megfelelő eszközök hiányában nem tudták kiásni a holttesteket, a helyüket megjelölték, így a szülők a katasztrófa elmúltával megadhatják majd nekik a végtisztességet.

Újra úton

Hazaérkezésük után a mentőcsapat részt vett a már szokásos mágneses bioazonosítási alapotfelmérésen és -kezelésen. A gép – a diagnosztizálásnál – felerősíti a stressztől és fizikai terheléstől kimerült szervezetet. Nemcsak a két-, hanem a négylábú életmentőket is! Mancs már annyira megszokta és megszerette ezt a masinát, hogy magától ráfeküdt a gyógyító matracra, és nagyokat horkantva aludt a nyugodt, békés környezetben.

Am nem sokáig pihenhetett: a földgolyó másik oldaláról, Indiából újabb földrengésről érkeztek hírek. Három napot sem volt itthon a Miskolci Spider Mentőcsoporthoz, és már újra repülőgépen ültek India felé.

– A televíziós felvételeken látszott, hogy óriási baj van. Nem siránkozhattunk, hogy mi most szörnyen fáradtak vagyunk. Tudtuk, szükség van minden segítségre, így aztán, amint tehetünk, indultunk. A miskolci Air Partner Utazási Iroda a feladatok koordinálásán túl kölcsönt adott a kiutazáshoz, a Magyar Indiai Nagykövetséget pedig

azért nyitották ki azon a szombaton, hogy megkaphassuk az útiokmányokat – folytatja Lehóczki László. – Mivel alapítványi pénzből fedezzük a mentőutak költségeit, nagy segítség volt az is, hogy a KLM légitársaságtól kedvezményesen áron kaptunk repülőjegyeket.

Dráma Indiában

Törökország és Salvador után a magyar mentősök úgy gondolták: már nem érheti őket meglepetés. Am ez a földrengés az 1999-es törökországinál is borzalmasabb volt. Ott tízezer ember vesztette életét, Indiában több tízezer halottról szóltak a híradások. Gudzsarát államban mintegy háromszázötven kilométeres területen tombolt a katasztrófa. Az Indiába érkező mentősök, bármerre néztek, csak azt látták, ahogy az összeomlott házak között a kétségbeesett túlélők pusztá kézzel, botokkal és vasrudakkal próbálják kikaparítani hozzátartozóikat. A mászás betontörmelék alól hol egy halott kisgyerek feje tűnt fel, hol egy kilógó lábat vettek észre. Am ezúttal bizony hiába tartott a csapattal Mancs! A kutya mindent megtett, de a haté-

„Mancs Indiában kétszer is élő embert jelzett a romok alatt, de miután nem álltak azonnal rendelkezésre a mentéshez szükséges eszközök, nem lehetett segíteni.”

kony életmentésnek itt komoly technikai akadályai voltak. Mancs kétszer is élő embert jelzett a romok alatt, de miután nem álltak azonnal rendelkezésre a mentéshez szükséges eszközök, nem lehetett segíteni. Mászás betontörmelékeket nem lehet pusztá kézzel, feszítővassal vagy ásóval elmozdítani. Gyakran annyira veszélyes lett volna a kutyát a romok közé küldeni, hogy gazdája nem kockáztathatott.

A varacskos disznók támadása

Az utórezgések sorozatosan ismétlődtek, és Mancs életét újra csak vafegyelme mentette meg. Egy rom tetején álltunk, amikor iszonyatos erősséggel kilengett alattunk az épület. Ahogy megindult a lábam alatt az építmény, már ugrottam is. Csak reménykedtem: Mancs is ezt teszi. Szerencsére így történt... Indiában az is előfordult, hogy nekünk kellett őt megvédeni. Rengeteg kóbor állat bolyongott a romok között. Egy csapat éhes varacskos disznó Mancsra is rátámadt. A kutya a lábunkhoz bújott, de az arrafelé szentként tisztelt disznók egyre közeledtek. Tudtuk, hogy nem szabad rájuk ütni, esetleg kövekkel dobálva

próbálhatjuk őket jobb belátásra bírni, de az utolsó pillanatban szerencsére meghátráltak. S hogy miért nem védte meg magát a kutya? Mert a mentés érdekében az agresszivitás minden formáját kinevelték belőle.

Életmentők éjszakai

Katasztrófa-helyzetben nincs lehetőség nyugodt pihenésre, a komoly idegi és fizikai igénybevételről nem is beszélve. Hazaérkezésüket követően Lászlót, sőt Mancsot is kísérte az éjszakáként az átélt borzalmak sokasága. Volt, hogy László a saját ordítására ébredt fel, és amikor kinyitotta a szemét, tekintete a felé hajoló Mancson pihent meg. Ilyenkor persze a vigasztaló kutyapapusi sem marad el... De a mai napig előfordul, hogy László az éjszakai csöndben furcsa zajokra ébred: az álmában szűkülő Mancs az oldalán fekvő az ajtót kaparászta. Hogy éppen a világ melyik táján menti álmában a bajbajutottakat, azt László sem tudja, de

Ritka pillanat: Mancsnak egy kis hancúrozásra is jut ideje Zoommal

A mentőcsapat négylábú tagjai

Viking utódja, Zeusz, gazdája, Kelecsényi Csaba karjában

